

Universitätsbibliothek Paderborn

**Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ,
perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa**

Et In octo Partes ... distincta ...

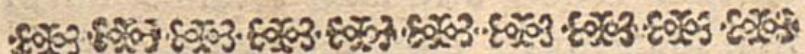
De Angelis Actibvs humanis, & Legibus

Vindalium, 1646

Cap. V. De intellectu Angelico, & eius speciebus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38834

cipans, quām non partipans : neque Angelum posse aliter moueri motu discreto, quām in ipso motu successivo, quo continuè mouetur, breves aliquas morulas interponendo.

CAPVT V.

*De intellectu Angelico & eius
speciebus.*

CONCLV SIO I.

Angeli intellectio non est eius substantia, sed accidens ab ea realiter distinctum. (Probatur 1. quia Angelus est mutabilis ab intrinseco in actibus intelligendi, & non in substantia, ergo substantia Angeli non est actus intelligendi antecedens probatur, nam Angelus beatus potest carere visione beatifica, aliisque intellectionibus supernaturalibus, quæproinde non sunt idem cū substantia Angeli ; cumque intellectiones istæ nobilissimæ sint superadditæ substantiæ, sive que accidentia, dici non potest quod aliæ intellectiones inferioris ordinis cum ipsa Angeli substantia identificantur.

B 2

Secundò non magis intellectio identificatur cum substantia Angeli, quām eius volitio: at hæc cum illa non identificatur, ut patet, quia aliæ Angeli mali naturaliter essent mali. Neque dicas hinc tantum sequi, aliquam intellectionem non identificari cum substantia Angeli. Nam si una volitio distinguitur ab Angeli substantia, cur aliæ volitiones ab eadem non distinguuntur? quòd si omnes volitiones sunt distinctæ ab Angeli substantia, eique superadditæ, idem à pari de omnibus intellectionibus affirmandum est.

CONCLVSIO II. Intellectus Angeli distinguitur ab illius substantia.) Probatur, quia cum experientia constet, res multas creatas prædictas esse facultatibus accidentariis ad agendum, ignem calore, aquam frigore, &c. Idem est dicendum de aliis rebus creatis, adeoque de anima rationali. Itemque de Angelis, ita scilicet ut habeant intellectum realiter à substantia distinctum, & in ea radicatum; per quem ut principium proximum intelligant, & voluntatem per quam proximè actum volitionis eliciant.

Præsertim quia satis videtur durum, quòd eadem substantia creata, limitata, & composita simul sic formaliter intelle-

DE ANGELIS. CAP. V. 29

Etus volūtas, &c. cūm identitas substanciæ intellectus: & voluntatis in Deo, maxime ratione suæ simplicitatis, & infinitatis constitui soleat.

Nota in Angelo non esse intellectum agentem, & possibilem: siquidem proprium munus intellectus agentis est, fabricare species intelligibiles, easque educere ex phantasmatibus; hoc autem competere nequit Angelis, cum sint incorporei, & phantasmata non habeant.

Deinde ille dicitur intellectus possibilis, qui in sui productione postulat ex se catere speciebus intelligibilibus, et si forte per accidens eas infusas habeat: at Angelii ex natura sua postulant species in creatione infusas, cūm non possint eas via sua naturali producere, & recipere ad modum animæ rationalis; quare in illis non est propriè intellectus agens, at possibilis.

CONCLUSIO III. Angelus indiget specie aliqua, ad intelligendas alias res creatas à se distinctas.) Probatur, nam tribus tantum modis concipi potest, quod Angelus res praedictas intelligat, nimicum aut per suam substantialiam, aut mediantibus quibusdam earum speciebus: at primus modus non est probabilis, cum Angelus non omnia quæ

30 TRACTATVS

intelligit, in sua substantia virtus aliter continet. Secundus vero refellitur, quia experientia constat res materiales non concurrere per se immediate ad visionem corpoream, sed mediantibus speciebus, unde sequitur eas etiam per se effectuè non concurrere ad productionem intellectionis sive humanae sive Angelicæ, cum hoc difficultius sit.

Nota species per quas Angeli intelligunt, faciunt ipsis à Deo infusas in instanti creationis; nam tribus tantum modis concipi potest, eiusmodi species Angelis competere, vel ita ut producantur ab obiectis, vel ita ut naturaliter fluant ab ipso intellectu Angelorum, vel ita denique ut cum ipsis Angelis concreatae sint. At primum dici non potest, quia obiecta materialia non habent vim producendi effectum spiritualem, quales sunt species Angelicæ; aliunde vero non possunt Angeli recipere species materiales, cum in se sint omnino spirituales, neque habeant corpora sibi naturaliter unita. Nec secundum, quia quæ incommoda sequentur, si Angelus per suam substantiam res omnes intelligeret, eadem occurrerent, si omnium rerum species ab illius intellectu naturaliter fluenter. Utroque enim modo deberet virtualiter res omnes continere, adeoque esse infinitæ per-

DE ANGELIS. CAP. V. 31

fectionis; maxime cum Angelus non magis respiciat ut obiectum intelligibile, res aliquando existentes, quam possibles nunquam futuras: sequitur ergo tertium, nempe species per quas Angeli intelligunt, ipsis esse instanti creationis a Deo insitas.

CONCLUSIO IV. Possunt dari species aliæ aliis vniuersaliores in repræsentando, & verisimile est eas quæ sunt vniuersaliores, perfectioribus angelis de facto fuisse collatas.) Prior pars probatur primò quia essentia diuina per modum ideæ infinita repræsentat, species autem intelligibiles sunt quædam participationes ideæ diuinæ; quare non repugnat quod multa repræsentent in suo gradu, & ordine. Secundò quia, si potest dari species expressa plurium rerum repræsentatiua, poterit & impressa; at illa est possibilis, & de facto darur in beatis, qui eodem actu quo vident Deum, vident etiam plures creaturas. Tertiò quia nulla ratio afferri potest, quæ ostendat efficaciter tales species repugnare.

Dices, si tales species essent possibles, deueniri posset ad unum aliquem Angelum, qui omnia intelligeret per unicam speciem; quo si alius perfectior crearetur, ille omnia intelligeret sineulla spe-

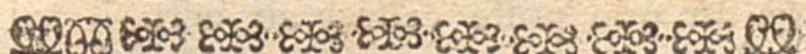
cie, adeoque per suam substantiam, quod admitti non potest. Respondeo id minime sequi, quia in ea hypothesi Deus Angelo prius existenti infunderet speciem Angeli de novo creati, vnde ille iam haberet duas species per quas inteligeret; ac proinde non opus esset ut nouus Angelus omnia intelligeret per suam substantiam, quia posset habere unicam speciem rerum inferiorum representatricem.

Posterior pars ostenditur, quia etsi Deus in prima rerum creatione liberè operatus sit, certum tamen est cum valde congruenter omnia fecisse; quare cum Angeli non fuerint creati in mera potentia, ad intelligendas res creatas ab ipsis distinctas, sed variis speciebus intelligibilibus instruisci fuerint, decuit ut illa infinitio fieret iuxta proportionem naturalis perfectionis Angelorum, ita ut unus Angelus est alio perfectior, eò intelligat per species simpliciores, & universaliores.

Dices, quod cognoscitur in speciali, distinctius cognoscitur quam quod cognoscitur in universali; si ergo Angeli superiores cognoscunt per formas magis universales, quam inferiores, sequitur Angelos superiores habere scientiam

DE ANGELIS. CAP. V. 33

minus perfecta quam inferiores, quod est absurdum. Respondet S. Doctor. 1. p. q. 5.
art. 3. ad 1. cognoscere aliquid in uniuersali dici dupliciter, 1. ex parte rei cognitae, ut si cognoscatur solum uniuersalis gradus rei, & sic cognoscere aliquid in uniuersali est imperfectius. 2. ex parte madij cognoscendi, & sic est perfectius cognoscere aliquid in uniuersali perfectior enim est intellectus, qui per unum uniuersale medium potest singula propria cognoscere quam qui non potest.

CAPUT VI.

Quid cognoscant Angeli.

CONCLUSIO I.

Angelus se cognoscit, idque per suam substantiam.) De primo non est difficultas Secundum probatur, quia cum substantia Angeli sit intimè unita ipsius intellectui, eaque sit per se spiritualis, & intelligibilis, nulla ratio est, cur non possit Angelus se per suam substantiam, absque specie media intelligere.

Quo loco duo breuiter obseruanda sunt 1. iam dicta intelligenda esse de

B 5